

IV

Prikaz odluke suda

Broj predmeta: 41/12

Sud: Apelacioni
sud Crne

Gore

Odjeljenje: Krivično odjeljenje

Vrsta predmeta: KSŽ -

Drugostepeni krivični predmeti iz oblasti organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina

Vrsta odluke: Presuda

Datum odluke:

17.07.2012.

Prethodna odluka: -

Kžs br. 41/12

U IME CRNE GORE

APELACIONI SUD CRNE GORE u vijeću sastavljenom od sudija, **Milica Mededovića** kao predsjednika vijeća, **Milivoje Katniča** i **Dragiša Rakočevića**, kao članova vijeća, uz učešće službenika suda Slobodanke Vojvodić, kao zapisničara u krivičnom predmetu protiv optuženog V.D. i Č.D. zbog krivičnog djela **primanje mita** iz čl. 220. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, optuženih O.M., G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., zbog krivičnog djela **davanje mita** iz čl. 221. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, odlučujući o **žalbama branioca optuženih G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., adv. G.S., žalbi branioca optuženog O.M., adv. A.M. i žalbi branioca opt. Č.D., adv. P.J. iz H.N. izjavljenih protiv presude Višeg suda u Podgorici Ks.br.4/12 od 25.05.2012. godine**, a nakon javne sjednice održane dana **17.07.2012. godine**, u prisustvu optuženog Č.D. i njegovog branioca adv. P.J., branioca opt. O.M. adv. A.M. i branioca optuženih G.M. i dr., adv. G.S., a nakon tajnog vijećenja i glasanja istog dana, donio je

PRESUDU

Odbija se žalbe branilaca optuženih Č.D., O.M., G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., i potvrđuje presuda Višeg suda u Podgorici Ks.br.4/12 od 25.05.2012. godine.

Obrazloženje

Presudom Višeg suda u Podgorici, Ks.br.4/12 od 25.05.2012. godine, **oglašeni su krivim i to, optuženi Č.D., zbog krivičnog djela primanje mita iz čl. 220. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, a optuženi O.M., G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., za krivično djelo davanje mita iz čl. 221. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, činjenično opisana u izreci te presude i osuđeni, i to: optuženi Č.D. na kaznu zatvora u trajanju od 4 (četiri) mjeseca u koju kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 10.05.2003. godine do 11.07.2003. godine, a optuženi G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., na kaznu zatvora u trajanju od po 2 (dva) mjeseca u koje kazne im je uračunato**

vrijeme provedeno u pritvoru od 08.05.2003. godine do 11.07.2003. godine, tako da su kaznu u cjelosti izdržali.

Optuženi su obavezani da plate troškove krivičnog postupka - paušal od po 150,00€, u roku od 15 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Prvostepenom presudom na osnovu čl. 220. st. 5 Krivičnog zakona Republike Crne Gore i čl. 482 Zakonika o krivičnom postupku od optuženog Č.D. je oduzeta imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela i to novac u iznosu od 290,00€, a na osnovu čl. 221 st. 5 Krivičnog zakona Republike Crne Gore i čl. 482 Zakonika o krivičnom postupku od optuženih G.M. i O.M. je oduzeta imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela, i to od G.M. novac u iznosu od 250,00€, a od O.M. novac u iznosu od 50,00€.

Prema optuženom V.D., a na osnovu čl. 372 st. 1 tač. 3 Zakonika o krivičnom postupku odbijena je optužba kojom je bilo predstavljeno da je izvršio krivično djelo primanje mita iz čl. 220. st. 3 u vezi st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, te da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Prvostepenom presudom na osnovu čl. 372 st. 1 tač. 1 Zakonika o krivičnom postupku prema optuženim P.M. i P.S. odbijena je optužba kojom je bilo predstavljeno da su izvršili krivično djelo davanje mita iz čl. 221. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, te da u ovom dijelu troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Protiv te presude žalbu su izjavili branioci optuženih G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A. Č.D. i O.M..

Branilac G.M., A.A., A.Z., A.K., D.S., T.M., T.E., D.A., S.N., A.B., P.I., V.S. i K.A., advokat G.S. žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba Zkp-u, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede Krivičnog zakonika i odluke o kazni, s predlogom da Apelacioni sud preinači prvostepenu presudu i u odnosu na optužene optužbu odbije, ili pak da istu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branilac optuženog O.M., adv. A.M. žalbu je izjavio iz svih zakonskih razloga, s predlogom da Apelacioni sud prvostepenu presudu preinači na način što će optuženog u nedostatku dokaza osloboditi od optužbe, ili pak da istu presudu ukine i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

Branilac optuženog Č.D. adv. P.J. žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, povrede Krivičnog zakonika, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o oduzimanju imovinske koristi, s predlogom da Apelacioni sud preinači prvostepenu presudu i odbije optužbu protiv opt. Č.D. ili pak da istu ukine.

Vrhovno državno tužilaštvo CG, postupajući u smislu čl. 392 st. 1 Zkp-a, dostavilo je podnesak Ktž br. 209/12 od 04.07.2012. godine, s predlogom da se žalbe branilaca optuženih odbiju kao neosnovane i prvostepena presuda potvrdi.

Po razmatranju pobijane presude, žalbi i svih spisa ovog predmeta, pazeći po službenoj dužnosti na odredbe čl. 398.Zkp-a Apelacioni sud CG je utvrdio:

Žalbe su neosnovane.

U postupku donošenja pobijane presude kao ni u samoj presudi nijesu učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na čije postojanje ovaj sud kao drugostepeni pazi po službenoj dužnosti, niti pak one povrede na koje se u žalbama branioca optuženih ukazuje, jer je izreka pobijane presude razumljiva, saglasna je sama sebi i razlozima i prvostepeni sud je o svim odlučnim činjenicama u pobijanoj presudi dao jasne, uvjerljive i dovoljne razloge, koji su međusobno saglasni a i saglasni su sa izvedenim dokazima, koje prvostepeni sud sa razloga datih u obrazloženju presude osnovano prihvata.

Neosnovano se izjavljenim žalbama prvostepena presuda pobija zbog bitne povrede odredaba

krivičnog postupka, kada se u žalbama branilaca optuženih navodi: da između izreke i datih razloga prvostepene presude postoji protivrječnost u odnosu na odlučne činjenice na kojima je prvostepeni sud zasnovao svoju presudu, da je prvostepena presuda u datim razlozima protivrječna izreci, da je izreka nerazumljiva, kontradiktorna sama sebi i da nema razloga, te da je učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka jer je postupao sudija pojedinac, a što je protivno po navodima žalbe čl. 24 Zkp-a, da je prvostepeni sud prekoračio optužbu stavljajući na teret optuženom Č.D. "pečaćenje pasoša V.S. u martu 2003. godine", a da ga za to optužnica ne tereti, da se iskaz optuženog T.E. odnosi na događaj od 23.07.2002. godine a da se optuženi Č.D. osuđuje za radnje preduzete za period nakon 23.08.2002. godine, da je prvostepeni sud postupao protivno odredbama Zkp-u kada je čitao na glavnom pretresu odbrane optuženih G.M. i drugih optuženih državljana B., te da je optužena G.M. od strane istražnog sudije saslušana bez tumača.

Po ocjeni Apelacionog suda nijesu osnovani žalbeni navodi branioca optuženih koji se odnose na ukazane bitne povrede odredaba krivičnog postupka. Naprotiv, izreka prvostepene presude je razumljiva, nije protivrječna razlozima koje je dao prvostepeni sud. Razlozi prvostepene presude odgovaraju činjeničnom utvrđenju i zaključivanju do kog je prvostepeni sud došao ocjenom izvedenih dokaza i odbrane optuženih. O svim odlučnim činjenicama, koje su u svemu saglasne sa dokazima izvedenim na glavnom pretresu, po ocjeni Apelacionog suda, prvostepeni sud je dao jasne i dovoljne razloge koji su međusobno saglasni, pa su sa toga razloga neosnovani navodi žalbi branilaca optuženih da je prvostepena presuda donijeta uz počinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz čl. 386. st.1 tač. 8 Zkp-u. U smislu odredbi čl. 24 Zkp-u nesporno je da postupa sudija pojedinac, pa su razlozi žalbi u tom pravcu neosnovani. Prvostepeni sud je usaglasio činjenični opis izreke presude, saglasno utvrđenom činjeničnom stanju na glavnom pretresu kako je to potpuno i jasno obrazloženo u prvostepenoj presudi, pa su neosnovani navodi žalbi da je prvostepeni sud "prekoračio optužbu" utvrđujući da je opt. Č.D. **oglašen krivim i za "pečaćenje pasoša" V.S. u martu 2003. godine, a da ga za to ne tereti optužba, je to nije tako.** Izmijenjenom optužnicom na glavnom pretresu od 19.04.2012. godine optuženom Ču.D. je stavljeno na teret i ova radnja izvršenja predmetnog krivičnog djela. Neosnovano se žalbama ističe da je sud počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka sa razloga što je na glavnom pretresu čitao odbrane optužene G.M. i drugih optuženih državljana B., jer je prvostepeni sud saglasno odredbama Zkp-u za odluku da se ovim optuženim sudi u odsustvu dao jasne razloge iz kojih proizilazi da su ovi optuženi nedostižni državnim organima, da im se ima suditi u odsustvu, a na osnovu tog određenja prvostepeni sud je postupio po Zakoniku o krivičnom postupku kada je odbrane ovih optuženih pročitao na glavnom pretresu. Neosnovani su i navodi žalbe branioca optuženog Č.D. da je optužena G.M. od strane istražnog sudije Osnovnog suda u Uclinjju saslušana bez tumača, jer se na zapisniku od 10.05.2003. godine kada je od strane istražnog sudije saslušana kao osumnjičena propisno upozorena o pravu da se izjašnjava na maternjem jeziku, kada je izjavila da dovoljno razumije službeni jezik u upotrebi u sudu i da joj tumač za maternji jezik nije potreban.

Nijesu osnovani ni žalbeni navodi branioca optuženih u dijelu tvrdnji da je prvostepeni sud činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrdio. Naprotiv, svoje zaključke o postojanju krivičnih djela koja se optuženima stavljaju na teret, za sve optužene, a sledstveno tome i krivice optuženih za ista, prvostepeni sud temelji na brižljivoj i svestranoj ocjeni kako svih izvedenih dokaza tako i navoda odbrane optuženih.

Prvostepeni sud je pravilno utvrdio činjenično stanje i jasno obrazložio u presudi, na kojim činjenicama, koje je utvrdio provedenim dokazima, temelji svoje zaključke. I po ocjeni Apelacionog suda nesumnjivo je da su svi optuženi, oglašeni krivim presudom prvostepenog suda i osuđeni za izvršena krivična djela ostvarili sva bitna obilježja bića krivičnih djela koja su im stavljena na teret, radnjama činjenično opisanim u izreci prvostepene presude. U prvostepenoj presudi su dati razlozi za sve utvrđene činjenice, na kojim dokazima se te utvrđene činjenice temelje, te na osnovu utvrđenih činjenica jasno i nesumnjivo od strane prvostepenog suda su izvedeni zaključci da su optuženi izvršili krivična djela koja im se stavljaju na teret.

Za svoja utvrđenja, kako u pogledu dokazne vrijednosti svakog od izvedenih dokaza tako i u pogledu dokazanosti odlučnih činjenica u obrazloženju presude, prvostepeni sud je iznio jasne i uvjerljive razloge koje u svemu prihvata i ovaj sud, i koje navodi žalbi branilaca optuženih nijesu doveli u sumnju. Pravilno je prvostepeni sud, utvrđujući objektivno preduzete radnje u izvršenju

krivičnih djela za koja je optužene oglasio krivim, cijenio i njihov psihički odnos prema izvršenim krivičnim djelima, te izveo pravilan i nesumnjiv zaključak da su svi optuženi u izvršenju krivičnih djela za koja ih je sud oglasio krivim postupali sa umišljajem i bili svjesni preduzetih radnji.

Činjenično utvrđenje prvostepenog suda temelji se na jasnim odbranama optuženih G.M. i drugih optuženih državljana B. datih pred istražnim sudijom, koje odbrane prvostepeni sud opravdano prihvata, a koje su i potvrđene sadržinom službene zabilješke, CB Bar - OB Ulcinj od 10.05.2003. godine, potvrđena OB Ulcinj od 08.05.2003. godine o oduzimanju putnih isprava - pasoša od optuženih državljana B., uvidom u sadržinu pasoša, otisnute pečate graničnog prelaza Debeli Brijeg o ulasku optuženih u Crnu Goru iz Hrvatske po datumima kao u činjeničnom opisu krivičnog djela iz izreke prvostepene presude, vještačenjem po vještaku grafologu da su otisci štambilja graničnog prelaza autentični i da nijesu falsifikovani, te uvidom u evidenciju ostvarenih radnih sati za optuženog Č.D. na graničnom prelazu Debeli Brijeg, koje dokazuje prvostepeni sud dovodi u međusobnu vezu i izvodi pravilan zaključak da su optuženi izvršili predmetna krivična djela. Naime, kada se odbrana optuženih G.M. i drugih optuženih državljana B. dovede u vezu sa navedenim pismenim dokazima koje je prvostepeni sud proveo pravilan je zaključak prvostepenog suda da nije ostala sumnja da su optuženi izvršili krivična djela stavljena im na teret. Optužena G.M. je dosledna u priznanju preduzetih radnji na zapisniku kod istražnog sudije od 10.05.2003. godine kada je do detalja objasnila način na koji je postupala za sebe i druge optužene državljanke B. pribavljajući pečate graničnog prelaza Debeli Brijeg u svom pasošu i pasošu drugih optuženih državljana B., te da je to činila jer su optuženi kao strani državljani morali svakog mjeseca imati otisnut ulazno - izlazni pečat u Crnu Goru, graničnog prelaza da bi produžili boravak u Crnoj Gori. Detaljno je opisala i to od kojih drugih optuženih B. državljana je uzimala pasoše i nosila na granični prelaz Debeli Brijeg kad je to činila i u kojem vremenskom periodu, te ko joj je na graničnom prelazu ovjeravao pasoše, prvo da je to činio optuženi V.D. a zatim nakon što je V. doveo u vezu sa opt. Č.D. to činio optuženi Č. Ovo izjašnjenje optužene G.M. potvrđeno je evidencijom radnih sati sa graničnog prelaza Debeli Brijeg, kada je kao službeno lice na tom graničnom prelazu bio na radu opt. Č.D. i koji je u pasoše G.M. i drugih optuženih državljana B. stavljao otisak ulaznog pečata po datumima kako je to navedeno u izreci prvostepene presude. Optužena G.M. se jasno i potpuno izjasnila i u odnosu na činjenicu da je optuženom Č.D. za svaki, stavljajući otisak pečata davala poklon u novcu po 10€ po jednom otisku pečata, navodeći precizno kada je i koliko pasoša donosila radi stavljanja otiska ulaznog pečata na graničnom prelazu Debeli Brijeg, koju odbranu optužene G.M. prvostepeni sud sa pravom prihvata jer je njeno izjašnjenje potpuno, a činjenice koje je saopštila mogle su biti poznate samo njoj jer je te radnje preduzimala. Izjašnjenje ove optužene potvrđeno je sadržinom pasoša, službene zabilješke policije OB Ulcinj iz kojih dokaza se utvrđuje da su pečati u pasoše optuženih državljana B. stavljani i datum kada je to učinjeno, a što se uklapa u vrijeme, po evidenciji ostvarenih radnih sati na graničnom prelazu, kada je na radnom mjestu bio optuženi Č.D. I u odnosu na optuženog O.M. prvostepeni sud je pravilno utvrdio, cijeneći iskaze optuženih T.M. i T.E. koji su dali kod istražnog sudije na zapisnicima od 10.05 i 19.05.2003. godine, kada su se precizno izjasnili da im je u par navrata 2002. godine i 2-3 puta 2003. godine ulazni pečat na graničnom prelazu Debeli Brijeg na njihovom pasošu završavao vozač Č.M., zašto su mu platili jednom 50€ a drugi put 30 €, pri čemu prvostepeni sud pravilno cijeni da ovi optuženi nijesu imali bilo kakvog razloga da svojim iskazima lažno terete optuženog O.M.. Kod ovih činjenica nesumnjivo proizilazi, kako to prvostepeni sud pravilno zaključuje da je opt. O.M. posredovao u podmićivanju službenog lica opt. Č.D. da bi ovaj u pasoše navedenih lica stavio otiske ulaznog pečata na graničnom prelazu Debeli Brijeg. Pravilno prvostepeni sud zaključuje da su optuženi A.A. i drugi optuženi državljani B. posredstvom opt. G.M. davali poklon u novcu u iznosu od po 20€ po pasošu koji novac su sa pasošima predavali optuženoj G.M. radi stavljanja ulaznog pečata graničnog prelaza u pasoš a koji pečat im je omogućavao produženje boravka u Crnoj Gori, te da im je svakako bilo poznato i da su bili svjesni da novac daju kao poklon za stavljanje ulaznog pečata graničnog prelaza, a granicu na tom graničnom prelazu nijesu prelazili. Dakle, i po ocjeni Apelacionog suda pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je opt. Č.D. kad službeno lice radnik MUP-a Republike Crne Gore na graničnom prelazu primao poklone u novcu da u okviru svojih službenih ovlaštenja izvrši radnje koje nije smio izvršiti, a koja se sastojala u stavljanju otisaka ulaznog pečata u putnim ispravama - pasošima opt. G.M. i drugih optuženih državljana B. kako je to činjenično navedeno u izreci prvostepene presude, kojim radnjama je izvršio krivično djelo primanje mita iz čl. 220. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore. Takođe je nesporno prvostepeni sud utvrdio da je opt. G.M. davala poklone i posredovala pri podmićivanju opt. Č.D. da u putnim ispravama - pasošima njenom i drugih optuženih B. državljana optuženi Č.D. stavi ulazne pečate graničnog prelaza. Nesporno je i

utvrđenje prvostepenog suda da su optuženi A.A. i drugi optuženi državljani B. davali poklone u novcu posredstvom optužene G.M. radi stavljanja ulaznog pečata graničnog prelaza, pri čemu granicu nijesu prelazili niti na granični prelaz dolazili, te da su svakako bili svjesni da novac daju radi stavljanja otiska ulaznog pečata graničnog prelaza, od strane službenog lica na graničnom prelazu. Navodi žalbi optuženih nijesu doveli u sumnju prethodno navedena činjenična utvrđenja prvostepenog suda.

Zašto nije prihvatio izmijenjene odbrane optuženih G.M. i drugih optuženih državljana B., nakon prvog saslušanja kod istražnog sulje, prvostepeni sud je dao u svemu jasne razloge koje prihvata i ovaj sud, a na koje se podnosioci žalbe upućuju. Takođe je prvostepeni sud dao u svemu jasne razloge zašto dokazne predloge odbrane nije prihvatio, a to sa razloga što je provedenim dokazima u dovoljnoj mjeri utvrdio činjenično stanje, a da bi provođenje tih dokaza vodilo odugovlačenju postupka, a da pojedine dokaze, kao listing telefonskih razgovora između optužene G.M. i opt. Č.D. i V.D. nije moguće zbog proteka vremena i roka čuvanja tih podataka, pribaviti.

Na potpuno i pravilno utvrđeno činjenično stanje, koje se žalbama branilaca optuženih dovodi u sumnju, prvostepeni sud je pravilno primijenio Krivični zakon kada je radnje optuženih pravno ocijenio kao krivična djela i to u odnosu na optuženog Č.D., kao krivično djelo pimanje mita iz čl. 220 st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore a u odnosu na optužene O.M. i druge optužene državljane B., kao krivično djelo davanje mita iz čl. 221. st. 1 Krivičnog zakona Republike Crne Gore, jer je prvostepeni sud izvršena krivična djela ovih optuženih pravno kvalifikovao po odredbama Krivičnog zakona koji je važio u vrijeme izvršenja krivičnog djela a koji nije izmjenama Krivičnog zakona nakon vremena izvršenja krivičnog djela povoljniji za optužene. Sa ovih razloga po ocjeni Apelacionog suda kako se to navodi žalbama optuženih nije povrijeđen Krivični zakon na štetu optuženih, a o čemu ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti.

Sa prethodno navedenih razloga neosnovani su navodi žalbi branilaca optuženih da je prvostepeni sud odlučujući u ovoj krivično pravnoj stvari počinio bitne povrede odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje i pogrešno primijenio odredbe Krivičnog zakona kada je optužene oglasio krivim i osudio za izvršena krivična djela kao u izreci prvostepene presude.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu i u dijelu odluke o kazni, pa je utvrdio da su žalbe branilaca optuženih u tom pogledu neosnovane. Naime, prvostepeni sud je pri odmjeravanju kazne optuženima uzeo u obzir sve okolnosti koje su od uticaja na visinu kazne i pravilno ih ocijenio, tako da su izrečene kazne i po ocjeni Apelacionog suda srazmjerne težini učinjenih krivičnih djela i stepenu krivice optuženih i predstavljaju onu mjeru da bi se postigla svrha kažnjavanja predviđena u čl. 32 Krivičnog zakona.

Pravilno je prvostepeni sud odlučio o oduzimanju imovinske koristi od optuženih stečene izvršenjem krivičnih djela, utvrđujući iznos imovinske koristi koju su optuženi Č.D., O.M. i G.M. pribavili izvršenjem krivičnih djela, pa su i u tom pravcu navodi žalbe branioca optuženog Č.D. neosnovani.

Apelacioni sud je ocijenio i ostale navode žalbi branilaca optuženih pa je našao da nijesu od takvog značaja da bi doveli do drugačije odluke u ovoj krivičnoj stvari, ili su odgovori na te navode žalbi sadržani u razlozima prvostepene presude na koje razloge se podnosioci žalbi upućuju.

Sa iznijetih razloga i razloga prvostepene presude, a osnovom člana 406. st. 1 Zkp-a odlučeno je kao u izreci ove presude.

APELACIONI SUD CRNE GORE
Podgorica, 17.07.2012. godine

Zapisničar,
SUDIJA
S. Vojvodić, s.r.
s.r.

PREDSJEDNIK VIJEĆA—
Milić Međedović,